

Cock, M.P. (2008), *Een eiland in de oceaan (Diodorus Siculus, Bibliotheca historica 2.55-60)*, in: M. van Dorst et al., *Over de grens : reizen in de Klassieke Oudheid*, Leiden: Collegium Classicum c.n. M.F., pp. 30-34

Diodorus Siculus (1e eeuw v.Chr.) vertelt het verhaal van Iambulus (*Bibliotheca historica* 2.55-60). Iambulus maakt als handelaar een reis naar Arabië, maar die reis brengt hem uiteindelijk nog veel verder - naar een wonderlijke wereld, ver over zee.

[2.55.2] Iambulus was iemand die van kinds af aan ontplooiing had nagestreefd. Na de dood van zijn vader, die handelaar was, stortte hij zichzelf ook op de handel. Toen hij landinwaarts door Arabië trok richting de streek die specerijen voortbrengt, werd hij samen met zijn reisgenoten door rovers gevangen genomen.

Aanvankelijk werd hij met iemand van zijn medegevangenen aangesteld als herder, maar later werd hij samen met zijn metgezel door een paar Ethiopiërs geroofd en weggevoerd naar de kust van Ethiopië. [2.55.3] Ze werden meegevoerd met het oog op religieuze reiniging van het land, omdat ze van een ander volk waren. Dat was namelijk een gebruik voor de Ethiopiërs die daar woonden, dat overgeleverd was sinds oeroude tijden - bekrachtigd door orakels van goden - twintig generaties lang, zeshonderd jaar, wanneer een generatie gemeten wordt als dertig jaar. Toen de reiniging met de twee mensen plaatsvond, was er voor hen een bootje in gereedheid gebracht dat passend was in formaat, sterk om de stormen op zee te doorstaan en geschikt om gemakkelijk door twee mensen geroeid te worden. Ze zetten er voldoende voedsel voor twee mensen voor zes maanden in, lieten de mannen aan boord gaan en gaven hen de opdracht de zee op te gaan in overeenstemming met het orakel. Als koers gaven ze het zuiden op; [2.55.4] want dan zouden ze bij een welvarend eiland en fatsoenlijke mensen komen, bij wie ze gelukkig zouden leven. Ze zeiden ook dat hun eigen volk, als de mensen die weggestuurd werden het tot het eiland volbrachten, gedurende zeshonderd jaar zou genieten van vrede en een volkomen voorspoedig leven; maar dat als ze bevangen door de grootte van de zee hun koers de andere kant op zouden richten, ze als goddelozen en vernielers van heel het volk de grootste straffen tegemoet konden zien.

[2.55.5] Men zegt dat de Ethiopiërs een groot volksfeest langs de zee hielden; ze volbrachten grootse offers, bekransden de mannen die op onderzoek zouden gaan en de reiniging van het volk zouden uitvoeren en zonden hen daarna weg. [2.55.6] Men zegt dat zij over een uitgestrekte zee voeren, stormen doorstonden en in vier maanden bij het vooraf aangeduide eiland gevoerd werden, dat rond in vorm was en een omtrek had van ongeveer vijfduizend stadiën. [2.56.1] Al toen ze het eiland naderden, kwamen een paar mensen van

de lokale bevolking hen tegemoet om het schip binnen te leiden; de mensen die langs de kust van het eiland samengedromd waren, verwonderden zich over de overtocht van de vreemdelingen, maar wendden zich fatsoenlijk tot hen en overhandigden de nuttige zaken die daar voorhanden zijn.

[2.56.2] De bewoners van het eiland zijn met hun eigenaardige lichamen en in hun levenswijze zeer verschillend van de mensen in ons deel van de bewoonde wereld. Ze zijn namelijk allemaal bijna gelijk in de vorm van hun lichaam, en overtreffen in formaat de vierel. De botten van hun lichaam zijn in zekere mate buigbaar en kunnen daarna weer in hun oude toestand terugkeren, bijna zoals spieren en pezen. [2.56.3] Ze hebben een uitermate zacht lichaam, maar veel krachtiger dan de mensen bij ons: wat ze ook met hun handen vasthouden, niemand kan het uit hun vingers trekken. Haar hebben ze eenvoudigweg nergens op hun lichaam behalve op hun hoofd, wenkbrauwen en oogleden, en ook nog op hun kin, maar de overige delen van hun lichaam zijn zo glad dat zelfs niet het dunste dons op hun lichaam zichtbaar is. [2.56.4] Ze zijn ook in schoonheid uitzonderlijk en in de overige contouren van hun lichaam goed geproportioneerd. En hun gehoorgaten zijn veel ruimer dan die van de mensen bij ons, en bij hen is er precies zo iets als een strotklepje gegroeid. [2.56.5] Met hun tong is ook iets eigenaardigs aan de hand, gedeeltelijk van nature bij hen aangeboren, gedeeltelijk met inventiviteit geknutseld. Ze hebben namelijk een tong die voor een gedeelte tweevoudig is, en de delen meer van binnen splitsen ze, zodat hun tong dubbel wordt tot aan de wortel. [2.56.6] Daarom ook hebben ze een zeer gevarieerd repertoire geluiden: niet alleen bootsen ze de gehele menselijke en gearticuleerde spraak na, maar ook de veelstemmigheid van vogels, en brengen ze in het algemeen elk mogelijk bijzonder geluid voort. Wat het meest verbazingwekkend van alles is, is dat ze volmaakt met twee mensen die ze tegenkomen tegelijkertijd kunnen praten: ze geven antwoord en houden keurig rekening met de specifieke omstandigheden. Ze praten namelijk met de ene plooi tegen de een, met de andere weer evenzeer tegen de ander. [2.56.7] Zeer gematigd is het klimaat bij hen - in overweging genomen dat ze ter hoogte van de evenaar wonen - en noch door hitte noch door kou worden ze gehinderd. Verder is het fruit bij hen gedurende heel het jaar rijp, zoals ook de dichter zegt

peer rijpt naast peer, en appel naast appel,
druiventros naast druiventros, en vijg naast vijg¹

¹ = Hom. Od. 7.120-121, over het eiland van de Phaiaken.

Bij hen is voortdurend de dag gelijk aan de nacht, en op het midden van de dag heeft bij hen helemaal niets een schaduw door het feit dat de zon recht bovenaan de hemel staat.

[2.57.1] Ze leven per familie en gemeenschap, waarbij de verwanten in totaal niet met meer zijn dan vierhonderd. Ze brengen hun leven door in de weilanden, omdat het land ruimschoots in hun levensonderhoud voorziet. Want door de kwaliteit van het eiland en het goede klimaat zijn er uit zichzelf meer dan voldoende voedingsmiddelen voorhanden.

[2.57.2] Er groeit bij hen namelijk een grote rietplant, die overvloedig vrucht draagt, een beetje lijkend op witte erwten. Die dingen verzamelen ze en weken ze in warm water, totdat ze het formaat hebben van een duivenei. Nadat ze die vervolgens geplet en gemalen hebben, vormen ze er met hun handen vaardig broden van, die ze roosteren en opeten, waarbij de broden opvallend zoet zijn. [2.57.3] Er zijn ook waterbronnen in overvloed: die van warm water zijn geschikt voor baden en voor het wegnemen van vermoeidheidsverschijnselen, die van koud water zijn opvallend zoet en kunnen bijdragen aan de gezondheid.

Er heerst bij hen ook aandacht voor studie, het meest voor astrologie. [2.57.4] Ze maken gebruik van letters die wat betreft de aangeduide klankwaarde 28 in aantal zijn, in uiterlijke vorm zeven, waarvan elk op vier manieren van vorm veranderd wordt. Ze schrijven de regels niet horizontaal zoals wij, maar verticaal naar beneden schrijvend.

De mensen zijn uitermate langjarig, zodat ze tot honderdvijftig jaar oud worden en het merendeel daarvan zonder ziek te worden. [2.57.5] Degene die gehandicapt geraakt is of in het algemeen een lichamelijke zwakte heeft, dwingen ze tot zelfmoord overeenkomstig een meedogenloze wet. Verder is het voor hen gebruikelijk om te leven tot een gedefinieerd aantal jaren, en om als ze die tijd hebben vol gemaakt vrijwillig het leven in te wisselen voor een buitengewone dood. Er groeit daar namelijk een inheemse plant, en wanneer iemand zich daarop te rusten legt wordt hij ongemerkt en zachtjes in slaap gebracht en sterft dan.

[2.58.1] Ze trouwen hun vrouwen niet, maar hebben hen gemeenschappelijk, en de verwekte kinderen voeden ze gemeenschappelijk op en hebben ieder evenveel lief. Als die kinderen nog niet kunnen praten, verwisselen de voedsters hen vaak, om ervoor te zorgen dat de moeders hun eigen kinderen niet herkennen. Daarom, omdat er bij hen geen rivaliteit optreedt, brengen ze het leven door zonder partijtysten en maken ze eensgezindheid tot het hoogste goed.

[2.58.2] Er zijn bij hen ook dieren, die weliswaar klein in formaat zijn, maar wonderlijk in de aard van hun lichaam en in de kracht van hun bloed. Die zijn namelijk rond in vorm en lijken zeer op schildpadden, met aan de buitenkant een kweeperen-geel kruis met aan elk uiteinde een oog en een mond. [2.58.3] Daardoor kijkt het weliswaar met vier ogen en gebruikt het evenveel monden, het voert de voedingswaren maar naar één keel en alles stroomt bij het opslokken van het voedsel daardoor samen in één maagholte. Evenzeer hebben ze de ingewanden en al het andere van binnen enkelvoudig. Er zitten voeten onder in een cirkel rond de omtrek en veel ook, waardoor ze zich kunnen voortbewegen waarheen een deel maar wil. [2.58.4] Het bloed van dit dier heeft een wonderbaarlijke kracht. Het lijmt elk in tweeën gesneden levend lichaam onmiddellijk, zelfs als een hand of iets vergelijkbaars zeg maar per ongeluk is afgehakt; dat wordt dan door dat bloed gelijmd wanneer de snede nog vers is, en ook de andere delen van het lichaam, voor zover ze niet verbonden zijn aan delen die vitaal zijn en het leven bevatten.

[2.58.5] Ieder van de gemeenschappen onderhoudt een zeer grote vogel, die zeer bijzonder is van aard, en daarmee worden de jongste kinderen getest op wat voor soort karakter ze hebben. Ze zetten hen op de dieren zelf: degenen die tijdens de vlucht de tocht door de lucht doorstaan, voeden ze op, maar degenen die zeeziek worden en vervuld worden van ontzetting gooien ze weg, omdat ze noch ingesteld zijn op een langjarig leven noch door de andere karaktereigenschappen het waard zijn.

[2.58.6] Van iedere gemeenschap heeft de oudste man altijd de leiding, precies zoals een koning, en aan hem gehoorzamen allen. Wanneer de eerste na de honderdvijftig jaar volbracht te hebben volgens de wet een einde maakt aan zijn eigen leven, ontvangt de daarna oudste het leiderschap.

[2.58.7] De zee rondom het eiland, die een krachtige stroming heeft en een sterke getijdenwerking, is wat smaak betreft zoet. Van onze sterren zijn de Beren niet te zien en veel andere evenmin. Er waren zeven van deze eilanden van dezelfde orde van grootte, niet zo ver van elkaar verwijderd, die alle dezelfde gewoonten en wetten toepassen.

[2.59.1] Hoewel allen die daar wonen een natuurlijke toevoer van alle levensmiddelen in overvloed hebben, maken ze er niet grenzeloos profijt van, maar streven ze eenvoud na en nemen niet meer voedsel tot zich dan nodig is. Vlees en alle andere etenswaren bakken ze en koken ze in water; van de andere door koks kunstig gefabriceerde smaken en van de variatie met betrekking tot smaakmakers zijn ze in het geheel niet op de hoogte. [2.59.2] Ze vereren als goden dat wat alles omvat en de zon en in het algemeen alle

hemelverschijnselen. Op allerlei manieren vissen ze op een verscheidenheid aan vissen en ze jagen op aardig wat vogels. [2.59.3] Er groeit bij hen een groot aantal boomvruchten uit zichzelf, zowel olijfbomen als wijnranken groeien er, waaruit ze rijkelijk olijfolie en wijn maken. Slangen, die opvallend in grootte zijn, maar de mensen geen enkel kwaad doen, hebben eetbaar vlees, dat opvalt door zoetheid. [2.59.4] Kleren maken ze uit een bepaald riet dat in het midden stralend en zacht dons heeft, dat ze verzamelen en vermengen met stukgeslagen zeeschelpen en dan op wonderbaarlijke wijze maken tot purperen kledingstukken. De bouw van de dieren is abnormaal en door het ongeloofelijke moeilijk te bevatten.

[2.59.5] Er heerst bij hen een uitgekiend regime wat eetgewoonten betreft, waarbij niet iedereen hetzelfde voedsel neemt. Er is vastgelegd om op bepaalde gedefinieerde dagen het ene moment vis te eten, het andere moment gevogelte, en er is ook een moment van landdieren, en soms van olijven en van de eenvoudigste bijgerechten. [2.59.6] Afwisselend verlenen sommigen elkaar diensten, sommigen vissen, sommigen houden zich bezig met het uitoefenen van vakwerk, anderen steken hun tijd in de andere zaken die nuttig zijn, anderen werken in het algemeen belang op basis van een terugkerend termijn, behalve degenen die al een hoge leeftijd bereikt hebben. [2.59.7] Bij de feesten en banketten worden er bij hen hymnen en lofprijzingen op de goden gesproken en gezongen, en het meest op de Zon, naar wie zij de eilanden en hun volk noemen.

[2.59.8] Ze begraven de gestorvenen wanneer het eb is geworden door hen te bedekken in het zand, zodat bij vloed de plek overspoeld wordt. Van de rietstengels, waaruit de vrucht van hun voedsel voortkomt en die een span in breedte zijn, zeggen ze dat ze met het wassen van de maan aangevuld worden, en met het afnemen van de maan volgens dezelfde verhouding weer verminderen. [2.59.9] Het water van de warme bronnen, dat zoet en gezond is, handhaaft de warmte, en wordt nooit koud, behalve als er koud water of wijn mee gemengd wordt.

[2.60.1] Na zeven jaar bij hen gebleven te zijn werden de mensen uit Iambulus' kring tegen hun zin verstiten, omdat ze misdadigers waren en met een verderfelijke moraal waren opgevoed. Dus brachten ze het bootje weer in gereedheid en maakten noodgedwongen hun afreis. Ze zetten proviand aan boord en voeren meer dan vier maanden. Ze werden aan land geworpen langs de Indische kust op een zanderige en ondiepe plek. [2.60.2] De ene kwam door de golfslag om, maar Iambulus vond zijn weg naar een dorpje en werd door de lokale

bevolking naar de koning in de stad Palibothra opgebracht, die een tocht van vele dagen van de zee af ligt. [2.60.3] Omdat de koning hellenofiel was en zich aan kunst en cultuur wijdde, achtte hij hem een grote ontvangst waard. Ten slotte trok hij met een vrijgeleide verder naar Perzië, en later kwam hij behouden aan in Griekenland. [2.60.4] Iambulus vond deze ervaringen het waard om op te schrijven en ook over de Indische kust heeft hij behoorlijk wat zaken opgesteld die bij anderen niet bekend zijn.

Bibliografie

Vogel, F., 1888, *Diodori Siculi Bibliotheca Historica*, Lipsiae : Teubner